

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročilno nakaznico.

ve računajo po pom prostoru in sicer m visok ter 45 mm širok prostor za enkrat 47 vin. za večkrat popust.

Velja v Ljubljani in po pošti:
 leto leto K 84—
 pol leta " 42—
 četrt leta " 21—
 za mesec " 7—
Za inozemstvo:
 celo leto naprej K 95—
 za pol leta " 50—
 za četrt leta " 26—
 za en mesec " 9—

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon številka 460. Upravištvo je na Marijinem trgu številka 8. Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

4% posojilo na državne bone kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

POZIV NA PODPIS.

Na podlagi pooblastila ministrskega sveta z dne 17. decembra 1918 številka 21 je ministrstvo za finance razpisalo z odlokom z dne 15. marca 1919, 200 milijonsko državno posojilo. Izdajo se 4% blagajniški boni. Boni se glase na rok 6 mesecev, tako da se polno in v gotovini izplačajo dne 3. novembra 1919. Izdajajo se boni po 500, 1000, 10.000, 50.000 in 100.000 kron. Kdo hoče podpisati državno posojilo, mora podpisano svoto po odbitku obresti takoj plačati.

Za bon v znesku	500 K	se vplača	490 K
" " " "	1000 K	" "	980 K
" " " "	10.000 K	" "	9.800 K
" " " "	50.000 K	" "	49.000 K
" " " "	100.000 K	" "	98.000 K.

Obresti teh bonov so proste davka na obresti in rente. Podpisovanje se začne dne 23. aprila in se konča dne 8. maja 1919. Bonom je priznana pupilarna varnost. Vporabljeni se morejo tudi za kavcije. Z boni se more, potem ko zapadejo, plačati tudi davek. Z izvršitvijo celokupne akcije je pooblaščen sindikat denarnih zavodov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev s sedežem v Zagrebu. Od ljubljanskih zavodov so v tem sindikatu zastopane: „Deželna banka“, „Ilirska banka“ in „Ljubljanska kreditna banka“. Sindikat bo imenoval ostale denarne zavode v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev, kjer se more posojilo podpisati in vplačati.

Deželna vlada za Slovenijo.

Dr. Brejco, s. r., predsednik.

Subskripcijska mesta v Sloveniji:

- V Ljubljani: „Ljubljanska kreditna banka“, „Deželna banka“, „Ilirska banka“. Podružnice: „Jadranske banke“, „Češke industrijalne banke“, „Kreditnega zavoda za trgovino in obrt“, „Splošne prometne banke“, „Mestna hranilnica ljubljanska“, „Zadružna zveza“.
- V Kranju: Ekspozitura „Jadranske banke“.
- V Celju: Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“, Podružnica „Češke Union-banke“, „Zadružna zveza“.
- V Mariboru: Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“.

Prvo jugoslovansko državno posojilo.

Skoro štiri leta se je bivša Avstrija vsakih šest mesecev obračala na nas s pozivom, da podpišemo vojna posojila. Dasi je avstrijska vlada pri tem delala prav kinematografsko reklamo, je bilo naše ljudstvo vendar napram vsem tem vabam precej skeptično in bili so le redki, ki so jih premotili ugodni pogoji in visoka obrestna mera. Večina naših ljudi ni hotela nič slišati o posojilih, ki so bila naperjena proti svobodi našega naroda, večina našega ljudstva je pa tudi znala, da teh vojnih posojil ne bo nihče vrnil, ker ni nihče veroval v obstanek Avstrije. Zato so pri nas podpisovali vojna posojila po večini le ljudje, denarni zavodi itd., ki so bili od vlade več ali manj odvisni. Avstrijska vojna posojila, podpisana med nami, so torej več ali manj prisiljena posojila. Vojna posojila, ki so bila med nami podpisana res prostovoljno, so torej zelo malenkostna. Naše ljudstvo je torej v tem oziru pokazalo — četudi le pasivno — dovolj odporne sile.

Finančni minister države Srbov, Hrvatov in Slovencev se sedaj obrača na jugoslovansko ljudstvo s pozivom, da podpiše 1. jugoslovansko državno posojilo v skupnem znesku 200 mil. kron. Tu ne gre več za vojno posojilo, temveč za posojilo miru, za posojilo svobode. In vendar: Ali je sploh vredno, da se tako malenkosten znesek imenuje z enim teh imenov? Ali je vredno, da se posojilo dveh sto milijonov naziva z imenom posojila svobode ali posojila miru? V ta namen bo naš narod pač podpisal tudi desetkratni znesek. Toda ravno okolnost, da po šestmesečnem obstanku naše države finančni minister ne rabi več nego 200 milijonov državnega posojila, dokazuje, na kako zdravih temeljih je zgrajena naša država. Vzlic neurejenim razmeram in vzlic ogromnim izdatkom za vojaštvo, smo vendar dosedaj pokrivali vse izdatke s tekočimi dohodki, dočim sta si mogli Nemška Avstrija in Madžarska pomagati le tako, da so tiskali noč in dan nove bankovce avstro-ogrske banke. Naša narodna dolžnost je zato, da v čimvečji meri podpišemo državno posojilo. Prepričani smo, da, kakor je zdrav nagon obvaroval naše ljudstvo pred veliko škodo s tem, da ni podpisovalo avstrijskih vojnih posojil, bo isti zdrav nagon tudi pokazal našemu ljudstvu, da je denar, naložen v jugoslovansko državno posojilo, najbolje naložen denar. Lastna korist in rodoljubna dolžnost vevata vsakomur, da podpiše naše prvo državno posojilo v čimvečjem znesku mogoče. Pokažimo, da smo vredni dobljene svobode, s tem, da podpišemo naše državno posojilo v mnogo večjem znesku, kakor pa ga želi država od svojih svobodnih državljanov!

K-j

Cehi in mi.

Da razmerje med Čehi in Jugoslovani ni več tako, kakor je bilo pred razpadom Avstro-Ogrske, tega, mislim ni treba dokazovati. Vprašati se le moramo, v koliko se je to razmerje spremenilo in zakaj.

Čujemo obtožbe in čujemo zagovora, čitamo članek za člankom, ki so — posebno obtoževalni — pisani dokaj temporementno. Slišali smo med drugim tudi g. dr. Čoka, ki hoče revizijo razmerja med Čehi in nami.

Da svobodna Čehoslovaška republike in svobodno kraljestvo SHS ne moreta živeti v enakih medsebojnih političnih odnošajih, kot sta živela od Avstrije in Ogrske zatirana naroda Čehoslovakov in Jugoslovancov, je povsem jasno. Nikdar ne smemo pozabiti, da sta narodnost in državnost povsem različna pojma, ne smemo pozabiti, da mora biti dober državnik prost vsake politične sentimentalnosti. Navesti hočem le en primer: danes se nam zdi zveza med kraljestvom SHS in Nemško-Avstrijo absurdum; če pa mi zgubimo Goriško, Trst, Istro, Reko in bi hoteli čez nekaj let Italijanom s silo iztrgati te naše kraje, ali bomo takrat odklanjali zvezo z Nemško-Avstrijo, če nam bo le-ta ponujala, da hoče prijeti Italijo v Tirolah? Gotovo ne! Država SHS bo sklenila ta pakt, če ta zveza ne bo našla nikdar odmeva ne v jugoslovanskih ne v nemških dušah. Ta zveza bo toraj le umetna, narekovala jo bo „državniška modrost“, ne pa čut naroda. Vse take zveze trajajo le malo časa; kakor hitro je dosežen cilj, je tudi take nenaravne zveze konec.

V podobni situaciji je danes Čehoslovaška. Razlikovati moramo absolutno med češko vlado in češkim narodom. Da simpatizira češki narod z nami kot prej, o tem se je lahko prepričal vsak, ki je živel po prevratu le nekaj mesecev med Čehi. Prepričani pa se je tudi, o tem, da je češka oficijelna politika — vsaj do zdaj — bila prosta sentimentalnosti tudi napram Jugoslovanom. Nočem pogrevati obtožb, ki smo jih čitali in slišali že tolikokrat: da so Čehi proglasili svoj desintereselement na Trstu, da je vrhovni poveljnik okupacijske armade na Slovaškem ravno Italijan, da so zahtevali Čehi internacionalizacijo nekaterih naših železničnih prog, da bi izvajali svoj sladkor, da je član češke mirovne delegacije v Parizu govoril o kaosu v Jugoslaviji, da je češka mirovna delegacija v Parizu izdala etnografsko mapo, na kateri sta bili Istra in Goriška označeni kot italijanski in je vkljub intervenciji jugoslovanske mirovne delegacije ni dala popraviti. Tudi od daleč nočem trditi, da temeljijo vse te obtožbe na dejstvih, nasprotno, prepričan sem, da masekateri izmed njih ne drži. Slišali bomo o tem po povratku naše pariške delegacije v domovino. Eno pa je gotovo: da sta češka vlada in češka delegacija

v Parizu brezobzirni in da ne izbirata v sredstvih, če gre za cilj, ki ga hočeta doseči. Nočemo raziskovati da-li je taka politika potrebna, pogledati hočemo le, kako reagira na njo češka javnost.

Da je ta brezobzirnost rodila pri nas Jugoslovanih odpor, je jasno. Kako pa pri češkem narodu? Mirno lahko trdimo, da oficijelna češka politika tudi pri češkem narodu ni našla simpatij. Razumljivo je, da skušajo vkljub temu Čehi — vsaj napram nam — opravičiti politiko svoje države, saj je to vendar njih država! Prepričani pa smo lahko, da bi Čehom bilo ljubše, če bi jim k politiki svoje vlade ne bi bilo treba pisati — komentarijev.

V republiki sami ne manjka med narodom zabavljanja in v časopisih izrazov nezadovoljstva nad češko oficijelno politiko. Češko ministrstvo je koalicijsko in hočejo ga obdržati takega kolikor mogoče dolgo. Vkljub temu se govori tudi na Češkem — kot pri nas — o vladni stranki; mislimo s tem Češko državno-pravno demokracijo, ki nekako odgovarja naši J. D. S. Ta stranka in njeno glasilo „Národní listy“ so edini zagovorniki češke oficijelne politike in še ti raje molče kot zagovarjajo. Vse druge stranke oficijelni češki zunanji politiki v kolikor se tiče Jugoslovancov več ali manj nasprotujejo; seveda je izražanje tega nasprotstva odvisno tudi o notranje političnem položaju in drugih „zakulisnih“ momentov. Zato so bili češki klerikalci menda prvi, ki so se v svojem glasilu postavili na stran Jugoslovancov, potem narodni socialci (Klofačeva stranka) ki so v svojem listu „Češko slovo“ zahtevali, naj se revidira češka politika napram Jugoslovanom in v zadnjem času agrarci (Stankova stranka) v „Venkovu“. Seveda vsi ti članki niso pisani v tonu ostre kritike, istotako tudi ne napadajo Italijanov, pa vendar, pisani so tako, da je vsakemu jasno, da želé napram Jugoslovanom drugačno politiko — politiko prijateljstva, ki naj bo, če bo treba, dokazana tudi z dejstvi.

V najnovejšem času vidimo, da Jugoslovanom prijazno razpoloženje pri Čehih še bolj narašča, kar dokazujejo številne izjave iz vseh vrst češkega naroda. Zdi se, da se temu razpoloženju tudi češka vlada ne more in — noče več zoperstavljati. Prepričani smemo biti, da je bilo nesoglasje med Čehoslovaško in Jugoslovijo le trenutno, da češki narod ne bo nikdar pripustil Jugoslovanom neprijazne politike, upati smemo z vso gotovostjo, da bo prišlo do ustvaritve poljsko-čehoslovaškega-jugoslovanskega bloka, ki bo neprodiren jez za nemški „Drang nach Osten“. Zato odklanjamo z vso odločnostjo vsako pavšalno sumničenje in zabavljanje proti bratskemu češkemu narodu.

Državno posojilo nosi

4%

Reka.

Italijani leta 1915 v londonski pogodbi niso zahtevali Reke, dasi je gotovo, da bi jim jo ententa v svojem takratnem položaju bila brez drugega priznala. Toda takrat Italija in ententa niso računali na popolen razpad monarhije pač so jej zato pustili Reko, kot izhodišče na morje. Toda ono, kar so bili Italijani pripravljene pustiti habsburški monarhiji, nočejo pustiti in ne privoščijo naši mladi državi. S tem dokazujejo Italijani, da sovražijo Jugoslovijo mnogo bolj, nego so sovražili staro razpadlo Avstrijo. Dokler so nas rabili, so se nam prilizovali, in zatrjevali nam svojo ljubezen in naklonjenost in sklenili so celo znani rimski pakt, vsled katerega je vojna končala mnogo preje, nego bi bila končala sicer, ker so se ravno vsled rimskega pakta jugoslovanski polki začeli po vrsti upirati. Ko so pa Italijani dosegli svoj namen, ko so njih čete zasedle naše kraje, za njih nenkrat rimski pakt ne obstoji več in privlekli so na dan londonsko pogodbo, katere brezpogojno izpolnitv zahtevajo vzlic Wilsonu in njegovim 14 točkam. Toda ne samo to. Italijani gredo v svojih zahtevah še preko londonske pogodbe, zahtevajo zase tudi kraje, ki niso omenjeni v londonski pogodbi in pred vsem Reko. Reko! ono isto Reko, ki so Italijani hoteli prepustiti toli obsovaženi Avstriji, a je nočejo pustiti Jugoslaviji. Iz vsega postopanja Italije je razvidno, da našo mlado državo sovraži mnogo bolj nego je sovražila staro Avstrijo. To je do gotove meje tudi umljivo. Stara gnila in skozinsko korumpirana Avstrija italijanskemu imperijalizmu ni bile nevarna, pač pa mu je nevarna mlada, čila in gospodarsko močna Jugoslovija.

S tega stališča je torej popolnoma umljivo, da hoče Italija to mlado državo čimbolj oslabiti ter jej s tem onemogočiti vsak naraven in zdrav razvoj. Vzlic temu pa je jasno, da so tudi Italijani takoj od prvega začetka razumeli, da Reke ne bodo dobili, ravnotako kakor je moralo biti vsakemu pametnemu Italijanu od prvega začetka jasno, da Italija ne bo nikdar dobila Dalmacije, ker bi to bilo proti naravi in proti človeškemu razumu.

Vzlic temu pa so Italijani vprizarjali glavni krik baš radi Dalmacije in predvsem Reke. Toda treba razumeti. Ves ta krik radi Reke — in deloma Dalmacije — je bil samo italijanski taktični manevar, ki naj bi odvrnil pozornost od Trsta, Istre in Goriške. Ta manevar se je Italijanom tudi izbornu posrečil. Naša diplomacija in naša javnost se je vrgla z vso silo na obrambo navidezno ogrožene Reke in Dalmacije in pri tem pozabila na Trst, Istro in Goriško, kjer so se medtem Italijani nemotjeno utrjevali. Italijani niso še nikdar dobili nobene vojne, a so znali z diplomatsko spretnostjo vedno izravnati poraze na bojišču. Italijani so imeli pri ustvarjenju združene Italije izvanredno srečo.

DR. I. L.

Moj slučaj.

I.

Ker smo na lovu za ovaduhi in je pri tem prišel tudi moj slučaj v javnost, se mi zdi potrebno k temu pridati par opomb. Neprijetno mi je, da pri tem igra moja oseba glavno vlogo; bilo bi mi ljubše, ko bi mogel pisati o drugih, ker ne maram, da bi kdo mislil, da hočem trpljenje, ki je stalo v službi višje ideje, izrabiti v svoje osebne namene. Toda treba je izpregovoriti, ker bo ravno moj slučaj precej jasno pokazal, da je bila osrednja pisarna SLS v ozki zvezi s policijo. To ni nič novega. Iz one okrožnice, ki jo je poslal dr. Šušteršič v začetku vojne na svoje zaupnike po deželi, se jasno vidi, da je stranka sama hotela policiji pomagati pri zasledovanju naprednih in srbofilskih ljudi na Slovenskem. Ko bodo prišli z Dunaja arhivi naše bivše policije, se bo mogoče ta stvar natančneje pojasnila. Mogoče pravim, ker se mi zdi, da se je pri tem postopalo na perfidno previden način. To je

razumljivo, ker je bilo treba za vsak slučaj paziti, da bi se pozneje ne moglo ničesar dokazati. S tem ne maram sedanjih SLS delati nikakih očitkov. Ona se je odrekla te žalostne preteklosti in rad verjamem, da pošteni ljudje, ki so bili že prej v načelnstvu stranke, pri tem niso bili prizadeti, da niso vedeli o tem, da tega početja niso niti podpirali niti odobraval. Nasprotno upam, da bodo po možnosti gospodje sami pomagali, da se stvar pojasni.

„Sin človekov sicer gre, kakor je pisano, toda gorje izdajavcu“. Kristus je za svoj nauk sprejel trpljenje in križ, šel je na Golgoto in v smrt — toda bolelo ga je, da ga je izdal eden iz njegovih. Tako je bilo tudi z nami. Ko bi bila avstrijska oblast rekla: Vi ste se vrnili l. 1910. iz Rusije preko Balkana, in od te dobe ste neprestano rovarili proti državi, propagirali ste srbsko misel, s tem ste srbofil, veleizdajalec, ki sovraži Habsburgovce iz vse duše in ne želi nič drugega, kakor da bi Avstrija razpadla in da bi Slovenci prišli pod Srbijo, zato ste proslavljali srbske zmage, norčevali

ste se iz Svabov in Albancev in ob vsaki priliki napadali patriote, učili ste rusko, čitate cirilico — skratka veleizdajalec ste in spadate na vislice... Kaj bi bil mogel na to odgovoriti? Vse to je bilo res, vem, da nisem bil jaz edini takšen na Slovenskem. Od l. 1908 so se marsikomu odprle oči. Jaz sem videl vse to že prej. Niti ne vem, od kdaj. Zdi se mi, da že prav od mladih dni. Ko smo bili l. 1901 v Belgradu na kronanju kralja Petra, sem stal nekega večera sam tam na belgrajskih trdnjavah in sem gledal na sever in zapad. Čudne misli so mi rojile po glavi. Ali so bile slutnje, ali vera, ali hrepenenje? Ni bilo še vse jasno. Toda par let pozneje se je popolnoma zjasnilo. Zato se niti nisem čudil, ko sem se l. 1908 vrnil v domovino, da mi niso dali službe. Oficijelna domovina vendar ne bo sprejemala v službo protidržavnomiselnih ljudi. Bil sem torej na ulici. Za par let sem se rešil drugam, prepotoval sem slovanski svet in sem se zopet zglašil. Mesta ni bilo zame nikjer. Razumel sem. Ker sem moral nekako živeti, sem šel

pisat v redakcijo „Jutra“. Ni bilo tu vse, kakor bi moralo biti — naša široka javnost še daleko ni bila zrela za veliko miselujedinjenje in osvobojenje — pa upal sem, da se bo dalo počasi vendar kaj dobrega storiti. Videl sem dobro, kako gledajo nekateri pomilovalno na moje „izgubljeno eksistenco“. Nazadnje sem izprevidel, da so tu moje žrtve zaman. Odšel sem. Na Balkanu se je pripravil vihar. Vrnil sem se. Mogoče bo sedaj bolje. Par tednov smo zasledovali negotove vesti: Črna gora je napovedala vojno, Srbija, Bolgarija, Grčija. Status quo. Vesilel Balkanska vojna se je začela. Vsi smo trepetali najbolj za — Srbijo. Nismo je poznali. Ob času kronanja v Belgradu smo videli na Banici one polke, konjenico, topove — vse je hitelo mimo nas — toda poglejte na zemljevid: kaj naj stori ta mala dežela proti ogromnemu teritoriju turške države. Toda med tem je padlo Kumanovo, Skoplje, Bitolj. Naša slovenska javnost je dobro razumela te zmage. Vsi smo se jih veselili. Ko je po vojni nastal srbsko-bolgarski spor, ni bilo

Vzlic znani strahopetnosti so vendarle dosegli svoje narodno ujedinjenje. Ta sreča jih ni zapustila niti sedaj. Saj je znano, da bi bilo prišlo v treh dneh do razsula italijanske armade, da ni Avstrija preje sklenila premirja, da ni Avstrija bi bila kljub temu razpadla, a italijanska armada ne bi bila nikdar zasedla naših krajev. Le slučaj se imajo Italijani zahvaliti, da se sploh prišli v naše kraje, kjer se sedaj širokoustijo in repenčijo ter skušajo po navadi vseh strahopetnežev nadomestiti s krikom, kar jim manjka na resničnem pogumu.

S svojim krikom in posebno s svojim manevrom glede Reke in Dalmacije, so Italijani odvrgli našo pozornost od Istre, Trsta in Goriške ter s tem dosegli, da se smatrajo ti kraji danes še izven diskuzije za nas izgubljene? Upajmo, da ne! Čolnarji na delo! Ali je naš pesnik Gregorčič zastoj klical: Naš čolnič otmimo?!

Narodni praznik.

Prenos kosti narodnih mučnikov Zrinjskega in Frankopana v domovino.

Dne 30. aprila bodo v zagrebški prestolnici cerkvi pokopani zemeljski ostanki naših narodnih mučnikov Petra Zrinjskega in Frana Krste Frankopana, prvih borilcev za naše narodno edinstvo in upornikov proti stoletnemu našemu neprijatelju, blišči Habsburški. Kostni teh dveh prvoboriteljev prepeljejo iz Dunajskega Novega mesta sedaj v dobi našega narodnega osvobođenja v hrvatsko domovino, za katero sta padla pod rabeljsko roko Habsburžanov. Hrvati bodo praznovali 30. april kot narodni praznik, na katerem se pripravljajo v velikem obsegu. Ali naj mi Slovenci zaostanemo? Naj se ta dan izvesijo povsod narodne zastave ter zbirajo povsod doneski za spomenik mučnikom, predajajo žalobni znaki v ta namen ter proslavi spomin na velika prvaka, vredno ideji, za katere sta žrtvovala svoje življenje. Vsi denarni prispevki naj se pošiljajo na naslov zagrebškega župana dr. Srkulja — odbor za prenos kosti Zrinjskega in Frankopana. Da se proslavi ta dan dostojno našima narodnima mučnikom, je sklenila deželna vlada za Slovenijo v svoji seji dne 16. aprila 1919, da se udeležijo svojem zastopniku prepeljave zemeljskih ostankov narodnih mučnikov od Maribora do hrvatske meje. Dan 30. aprila se bo praznoval v Ljubljani kot spominski dan. Ta dan se bo darovala v stolnici maša z adušanica, v kar se naprosi knezoškof in se je udeležijo člani deželne vlade. Na javnih poslopih se razobesijo narodne zastave, na šolah se posveti posebna ura med poukom spomina Zrinjskega in Frankopana. Javnost bo vlada opozorila še posebej na spominski dan v uradnem listu. Vabimo pa vsa naša kulturna in druga društva, naj se udeležijo prepeljave kosti naših mučnikov in slavnosti v Zagrebu v obilnem številu. Naše zavedno narodno žen-

stvo pa vabimo, naj nabira prispevke za spomenik s prodajo eventualno doposlanih žalnih znakov. Pokažimo, da smo vredni narodnega osvobođenja in našega ujedinjenja s tem, da znamo ceniti za sluge naših narodnih prvoboriteljev. Vsa potrebna pojasnila in navodila daje odbor za prenos kosti Zrinjskega in Frankopana v Zagrebu.

Boljševiška strahovlada v Prekmurju.

Zanesljive osebe, došle iz Prekmurja, poročajo o ondotnem položaju: Na slovenskem Prekmurju, ki se teritorijalno razteza od Radgone po stari avstro-ogrski meji do Rabe, mesta Monušter proti jugu preko Obrovnika in Dolnje Lendave do Mure in se tam naslanja na Medjimurje, živi okoli 120 000 Slovencev. Tudi zagrizene madžarske oblasti se dejstvom ne morejo upirati in so prisiljene, priznavati popolnoma slovenski značaj teh pokrajin s tem, da izdajajo za ondotno prebivalstvo poseben časnik „Novine“. — Na shodu v Belatinah, ki so ga hoteli Madžari izrabiti v svoje namene, je ljudstvo kljub vojaškemu terorju svečano manifestiralo za Jugoslavijo. Po tem shodu so Madžari začeli brezobzirno nastopati z orožjem proti Slovincem. Ko je nastopila boljševiška vlada in se je madžarsko vojaštvo pridružilo boljševikom, so se razmere na Prekmurskem vsled tega nepopisno postabšale, ker se naše slovensko ljudstvo ni hotelo pridružiti tej vladi. Boljševiki so s silo prevzeli vse slovensko časopisje. Zasedli so vse posojilnice, tako da ne more nihče razpolagati s svojim naloženim denarjem, Pobrli so vsem Slovincem zasebno orožje in ga izročili boljševikom. Zlato sploh, bodisi denar ali pa druge zlate predmete, so zaplenili in zagrozili s smrtjo, če bi ga skušal kdo obdržati. Zasegli so ves živež. Brezobzirno jemljejo vse, kar potrebujejo, bodisi živež, obleko itd. brezplačno. Ako kdo ugovarja, ga zapro in v mnogih primerih tudi ustrelje. Ne trpe nobene boljševiške protiahtacije. Grozote tega brutalnega boljševiškega režima najjasneje dokumentirajo javno izdani ukazi in naredbe boljševiške vlade. Kakor je obče znano, hočejo Madžari zvezo z nemškimi Špartakovci za boj proti ententi. S pošiljanjem živil imajo namen, da bi Nemci ne bili več odvisni od dovoza ententnih živil in bi tako lahko začeli boj proti ententi skupno z Madžari. Ako bi Ogrrom uspelo, pridobiti Nemce za svojo stvar, bi potem ogrozili vse človeštvo, predvsem pa republiko Čehoslovaško in Jugoslavijo. Da imajo ogrski in nemški boljševiki načrt skupnega operiranja, je razvidno iz člankov madžarskega časopisa „Az Est“, ki priobčuje pozdrave nemških Špartakovcev madžarskim boljševikom. Nujno bi bilo potrebno, da zasede ententa bivšo mejo med Avstrijo in Ogrsko in prepreči tako združenje nemških in madžarskih boljševikov. To ni želja samo prekmurskih Slovencev, temveč tudi pravih Madžarov, ki imajo še

zmisel za red in mir in ki jim je mnogo na tem, da zasede ententa prekmursko ozemlje in reši deželo nasilja, anarhije in propada. Ker postajajo nasilja od dne do dne večja, naraščajo z vsakim dnem želja po intervenciji entente. Potrebno bi bilo, da bi prišla v Prekmurje v najkrajšem času ententina komisija, ki naj bi ukazala madžarskim četam, da se morajo umakniti, nakar bi se naj potem pod varstvom ententnih čet izvedel plebiscit, ki naj bi odločil, ali hoče ljudstvo še nadalje ostati v madžarski republiki ali pa se pridružiti Jugoslaviji.

Jugoslavija.

Imenovanja v poverjeništvu za objavo liste konfidentov in denuncijantov.

Zagreb, 23. aprila. (Izv. por.) Današnje „Narodne Novine“ priobčuje imenovanja v poverjeništvu za objavo liste konfidentov in denuncijantov pod starim režimom. — Med drugimi so imenovani: dr. Sergjan Budisavljevič, dr. Lav Mazzura, dr. Nikola Cvijanović, dr. Kostrenčič in dr. Kot zastopnik časnikarjev je imenovan predsednik časnikarskega društva Toni Schlegel.

Amerikanci za naše dojenčke in matere.

j LDU Split, 22. aprila. (DDU) Javljajo iz Dubrovnika, da namerava tamošnja ameriška posadka v najkrajšem času podvzeti akcijo za dojenčke in matere. Akcija je zamišljena v velikem obsegu in naj bi obsegala vse jugoslovanske kraje, a za enkrat bi se pričela v Dubrovniku, odkoder bi se razširila na vse ostale naše kraje. Akcija bi obstajala, da se preskrbi za nedorasilo deco mleko, sladkor in kakao. V Dubrovniku je ameriška posadka že stopila v dogovor z občino glede ureditve tega načrta. Stvar se bo pričela tekom nekaj dni, čim dospe iz Amerike parnik s kakaom.

Izjava grškega poslanika.

j LDU Belgrad, 23. aprila. — „Polet“ javlja, da je grški poslanik v Belgradu Kunduriotis dospel v Solun. Izjavil je, da se v kratkem sklene zveza med Grško in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Italijanske okupacijske oblasti aretirajo Italijane.

j LDU Zagreb, 22. aprila. Iz Cirkvenice nam poročajo: Na otoku Krku in Lošinju so počele italijanske oblasti aretirati Italijane, ke se je pojavil med njimi pokret v korist Jugoslavije. Tamošnji Italijani uvidevajo, da pomeni zedinjenje z Italijo njih ekonomsko propast.

Glavna skupščina Hrvatskega Sokola.

j LDU Zagreb, 22. aprila. V nedeljo dne 11. maja se vrši glavna skupščina Hrvatskega Sokola v Zagrebu. Na dnevnem redu je med drugim tudi zaključek v zmislu odredbe Hrvatske Sokolske zveze glede spojitve Slovensko-hrvatsko-srbskega Sokola.

Češki zdravniki v službi države SHS.

j Belgrad, 23. aprila. (Izv. por.) Vlada bo sprejela v službo države SHS okoli 40 čeških zdravnikov, ki bodo imeli stalne mesečne plače 400 dinarjev, seveda poleg drugih zasebnih honorarjev.

Mirovna konferenca.

Italijani popuščajo. Vprašanje Dalmacije stoji ugodno.

k LDU Bern, 23. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Italijani v Parizu popuščajo izza večerajšnjega dne pod Wilsonovim pritiskom, Izključeno je, da bi se zedinili do 25. aprila. Vprašanje Dalmacije stoji ugodno.

Nesoglasje na mirovni konferenci.

k LDUB Berlin, 22. aprila. (ČTU) Iz Frankfurta ob Meni se poroča: Iz ameriškega vira se doznava, da so nastala nesoglasja na eni strani med Clemenceaujem in Wilsonom radi vojne odškodnine in gdanskega vprašanja, na drugi strani pa med Wilsonom, Lloyd Georgeom, Clemenceaujem in Orlandom radi jadranskega problema. Wilson je zastopnik naziranja, da se morajo različna vprašanja o jadranskem problemu razpravljati vsako posebej, ostali trije pa smatrajo to vprašanje razrešljivo obenem. Ker Wilson s svojim naziranjem ni imel uspeha, se ni hotel več udeležiti diskusije. Predvsem je nameraval reško vprašanje ločiti od jadranskega problema. Ostali trije in Pichon ter Sonnino so se radi tega sami posvetovali o tem vprašanju. Posvetovanja so imela namen najti srednjo pot med ameriškim in italijanskim naziranjem. Te poti pa do sedaj niso našli. Italija namerava s pretnjo doseči cilj.

k LDU Chiasso, 22. aprila. (ČTU) Kakor trdi „Perseveranza“, bo Italija prej zapustila konferenco, kakor se pa udala. Pogajanja z nemškimi delegati so nemožna brez odobritve Italije in ta odobritev je nemogoča brez rešitve jadranskega problema.

Svet osmerice ne razreši uganke.

k LDU Pariz, 22. aprila. (ČTU) Svet osmerice namreč Wilson, Lloyd George, Clemenceau, Orlando, Sonnino, Balfour, Pichon in Lansing so razpravljali o dalmatinskem vprašanju, našli niso pa nobene rešitve.

Politični pregled.

p Gauvain o jadranskem vprašanju. LDU Bern, 22. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Gauvain je priobčil v listu „Journal des Debats“ pod naslovom „Jadransko vprašanje“ članek, kjer pravi: „Velikonočni zvonovi svetu niso še oznanjali miru. Pozvanjali so do sobane, kjer se je vršila do sedaj brezuspešna razprava o jadranskem problemu, ki je v tem trenutku v polni krizi. Wilson, ki ga ne veže nikaka pogodba, ne priznava tajnega dogovora z dne 25. aprila 1915 in se od-

pri nas nikogar, ki bi ne bil stal na srbski strani. Naše misli so bile poslej na Balkanu. Čutili smo bolj in bolj jasno, da „nostra res agitur“, t. j. da gre tam tudi za nas. Zato smo se postavili proti avstrijski-albanski politiki. Le od silne Srbije smo mogli pričakovati osvobođenje nekje v daljni bodočnosti. Mladina je verovala, da ta bodočnost ni takpdaleč, ampak treba je delati ne samo čakati. — Pri tem protiavtstrijskem jugoslovanskem navdušenju sem imel morebiti kot urednik „Dneva“ nekaj zaslug, dasi priznam, da je bilo takrat med nami že toliko jasne zavesti, da je javnost sama bolj govorila nego uredniki. Zdelo se mi je, da je srbska misel pri nas v teh par letih pridobila tako krepkih tal, da je ne bo mogoče več izruvati. To mi je bilo v zadoščenje. Toda od zgoraj je postal pritisk vedno hujši. Ker se mi je zdelo, da sem na jem polju storil

dovolj, sem hotel na jesen oditi v Srbijo in okrepiti kulturne slovensko-srbske zveze. Toda prišlo je drugače? Ko smo bili na 28. junija v Žireh na sokolskem zletu, — je drugi dan zjutraj tja dospela novica, kaj se je zgodilo v Sarajevu. Vem, da sem objel prijatelja, ki mi je to povedal. Tudi drugi obrzi so se svetili v čudni radosti. Odhiteli smo v Ljubljano, kjer smo morali za enkrat prikriti svoje tiho navdušenje. Mislili smo, da bo tudi to prešlo in da se bo dalo — pozneje nadaljevati. Zato smo molče prenesli vse očitke o „srbofilstvu“, ki jih je na nas metal „Slovenec“ in drugo časopisje.

Mojih grehov je bilo torej dovolj. Kar se tega tiče, sem bil popoln veleizdajalec in ko bi me bili zaradi tega zaprli in obesili, ne bi imel drugega očitka, kakor da nisem sam kriv. Toda vsaka — tudi najslabša, — država ima svoje paragrafe in ti paragrafi

imajo vedno dva konca in se dajo zasukati tako in tako: zato država v gotovih slučajih zavže vse paragrafe kot kake nepotrebne stare planke, a včasih vendarle ti paragrafi služijo ljudem kot nekaka ograja v obrambo, da ne pridejv kar naravnost v državne zapore. V Avstriji vsi paragrafi niso imeli bogve kake vrednosti, pa naj je bil to § 19 ali pa kateri drugi. Posebno v začetku vojne so izgubili svojo veljavo skoraj vsi oni §§. po katerih je bila avstr. državljanu zagotovljena osebna svoboda. Toda kjer ni tožnika, ni sodnika. In ker so bile vkljub vsem odredbam, naredbam, določbam in odločbam čustva in misli vendarle svobodne — ni bilo mogoče v enem dnevu zapreti in pobesiti vseh, ki so takrat pri nas mislili protiavtstrijsko. Bilo nas je, hvala Bogu, precej mnogo. Kaznjiva so samo dejanja in za dejanja je treba dokazov. Zato je avstr. policija rabila ovaduhe,

da je mogla poseči po nezanesljivih ljudeh. V splošnem niti teh ni bilo potreba, ker je lahko spravila na varno, kogar je hotela — ampak na ta način bi bila lahko zaprla na tisoče ljudi in bi jim ne mogla do živega, ako jih ni hotela v masah masakrirati. Zato ji je bilo mnogo ljubše, če je imela kaj v rokah, da je šlo vse „po zakonu“. Ako bi bili prejeli tudi mene, kakor druge, brez ozira na vse paragrafe, bi bila stvar v redu, ker bi bilo to popolnoma pravilno avstrijsko. Toda po čudnem slučaju ali pa po nepredvidnosti ljubljanske policije — sem ostal še dva meseca po začetku vojne svoboden — priznam, da na svoje veliko začudenje — in šele potem se je našel slovenski denuncijant, ki je sprejel ulogo — Judeža.

(Dalje prih.)

ločno proti tudi proti naknadnim zahtevam Italijanov po Reki. Poizkus, ravnanje z Dalmatinci in Slovenci, ki po svoji kulturni stopnji znatno prekašajo precejšen del italijanskega naroda, ne bi bil samo skrajno krivičen, ampak bi pomenil tudi težek zločin proti italijanskemu narodu, ki bi moral nositi usodepolne posledice politike, katero zasleduje njegova vlada. Ako Orlando in Sonnino dosežeta izpolnitev svojih zahtev, bi bil mir Italije kar najresneje ogrožen." — Nadalje raziskuje Gouvain italijansko-nemške odnose in zahteva pojasnila o dogodku, ki se je primeril med sklepom pogodbe z entento in napovedjo vojne Avstro-Ogrski. Italija je podpisala dne 21. maja 1915 dogovor z Nemčijo, kjer se ureja ravnanje z osebami in lastnino za dobo vojne. Ali je bil ta dogovor sklenjen v sporazumu z vesilicami, ki so podpisale pogodbo z dne 25. aprila istega leta? Zahtevamo več jasnosti o tem predmetu. Kaj bi se zgodilo, ako izbruhne vstaja med podjarmljenim slovanskim narodom? Bodo li morale države, ki so udeležene pri omenjeni pogodbi, v tem primeru podpirati Italijane? Bodo li ostale brezčutne proti zatiranju, ki bo izzivalo vest svetovne javnosti? Kakšen triumf bi bil za Nemčijo, ako se podjarmljeni obrnejo za pomoč do svojega bivšega tlačitelja? Žalostna perspektiva! Rešitev tega kočljivega vprašanja bi bila v tem, da se nevtralizirajo deli vzhodne jadranske obale in da dobi Italija kot posebno nadomestilo za svoje dosedanje revindikacije mandat o bivših nemških kolonijah v Afriki.

p Italijanska vlada skrbi za Nikito. LDU Curih, 22. aprila (ČTU). Po ameriškem vesteh je italijanska vlada baje premotila konferenco, da uredi črnogorsko vprašanje v zmislu Nikole, z drugimi besedami, da naj se upelje v Črnigori ljudsko glasovanje pod ententno kontrolo o dinastičnem vprašanju v Črnigori.

p Romunija popušča v banatskem vprašanju. LDU Belgrad, 23. aprila. „Slobodna Riječ“ javlja iz dobro poučenih krogov, da je Romunija v banatskem vprašanju zelo popustila, tako da bo spor v najkrajšem času povoljno rešen. Romunskim politikom je bilo do prijateljskih odnosov proti Srbiji.

p Zanimiva zbirka. Hrvatska vlada bo izdala do sedaj še ne objavljene dokumente o ustaškem gibanju v Srbiji v dobi Karagorgje (Crnega Jurja) in Mloša Obrenovića. Zbirka bo obsegala 1000 do sedaj še neznanh spisov.

p Zadnji čin madžarskega nasilstva na Hrvatske. Lastnik pristave Ranjoš v občini Gradina (Slavonija) je začel pred 1. decembrom voziti živino in drugo imovje iz pristave Ranjoš na Ogrsko. Vse to brez dovoljenja. Vsled tega so tamošnji kmetje poskusili, da to preprečijo. Ko so prišli v bližino pristave, jim je dal sin najemnika poročnik Emerih Bajoti znamenje, naj se približajo, kar so kmetje, nič hudega sluteč, tudi storili. Ko so se približali, jih je dal poročnik Bajoti po nekem oddelku moštva 19 ogrskega domobranskega pešpolka obkoliti, pognati v hlev in malo na to z voli vred odgnati v Barce, kot namišljene plenilce. Tam so te kmete brez sodbe postreljali, potem, ko so morali skopati grob in se postaviti pred njega. Tako je bilo ustreljenih 18 kmetov, ki so hoteli preprečiti, da bi se izvozilo protipredpisno blago iz Hrvatske. Vendar, najlepše šele pride. Več kmetov je podalo že 1. decembra l. l. pri občinskem uradu — v Lukaču na zapisnik prošnjo, da se stavi bivši poročnik Emerih Bajoti, ki je zagrešil ta zločin, v preiskavo in da se da ženam in otrokom ubitih primerna odškodnina, da se odredi prenos ustreljenih iz Barca v Lukačo in da je ogrski dom. pešp. št. 19 dal še po prevratu pogubiti in streljati 18 hrvaških kmetov. Na to protokolarno prošnjo oblastni niso dosedaj ukrenile ničesar. Na posredovanje nekega odvetnika pri vladi, je poverjenik za notranje zadeve izjavil, da uvede pre-

iskavo, ko dobi pismeno prijavo. Toda medtem je prijava nekje obtičala. Imamo tu zopet slučaj nezasišane korupcije ali zanikernosti hrvatskega uradništva. Pa se bratje Hrvatje tožijo na batine... Priznavamo: Batine niso ravno moderne, a za gotove vrste ljudi vendar edino primerno sredstvo, da se jih privede k spolajevanju — dolžnosti.

Pokrajinske vesti.

kr Brežice. Vaš cenjeni list je po vsej pravici ožigosal skrajno nezdrave razmere pri nas. Naši „demokrati“ prvaški frakarji so še bolj naduti, kakor so bili poprej. Ako pozdraviš na cesti stoječo skupino, po večini ne dobiš odgovora, pač so pa zelo uslužni kakor kužeki proti nemčurjem in klerikalcem. Pri njih velja le doktor in vojni milijonar, manjši uradnik ali obrtnik je pri njih pod ničlo. To pokažejo osobito pri kakšnih narodnih prireditvah, kjer načeljuje le zgolj elita. Vračajoči se vojaki ne dobe službe ne podpore, pač pa so oddal najboljši službe najbogatejšim mestnim frajlam. Pri hranilnici sedi hič davčnega nadupravitelja, ki je obenem imovit posestnik in imejitelj usnjarne. Po drugih pisarnah sedijo tudi oženjene ženske, zlasti privandrane, le za domače ljudi na domačih tleh ni kruha. Dobro si vas bomo zapomnili za časa volitev, ko se boste zopet spomnili, da smo tudi mi na svetu.

kr Štorje. Na velikonočno nedeljo, okoli petih zvečer se je vozila skozi Štorje pijana družba obstoječa iz štirih žensk v starosti 15 do 18 let in enega podoficirja. Družba se je ponašala tako, da se je vse škandaliziralo, a ymes onečašča/a z grdim rjoventjem vseslovensko himno. Zavedni Slovenci so se zgražali in niso vedeli sramu, kam bi se obrnili, nemškutarji so se pa muzali, češ: „Das ist die jugoslawische Kultur.“ S takim ponašanjem se pač slabo služi narodu in domovini.

kr Planina. Opaža se, da še sedaj rogovili po našem trgu stari nemčurski duh. Tako n. pr. ima še vedno SHS poštni urad dvojezični pečat in kar je še najboljši, seveda „Monpreis“ na prvem mestu. Vprašamo gđ. poštno upraviteljico, ako res ni mogoče dobiti samo slovenskega pečata in ako je ona to že kdaj poskusila? Če nima poštna uprava toliko denarja, da bi se to kupilo, naj se obrne na nas slovenske vojake, hmo pa mi plačali. Isto velja tudi za sedanji Sv. Vid. Upamo, da se to v najkrajšem času popravi, drugače še bo večkrat „na svidenje“. Opazovalec.

kr Ljudski shod JDS v Slov. Bistrici. Na Belo nedeljo 27. aprila 1919 priredi krajevna organizacija JDS točno ob 2. uri popoldne v dvorani Okrajne hranilnice v Slov. Bistrici velik ljudski shod s sledečim dnevni redom:

1. Gospodarstvo razpuščenega mestnega občinskega odbora v Slov. Bistrici in komisarja okrajnega zastopa dr. Kramerja. Govori dr. Avgušt Reisman.
2. Politično življenje v Jugoslaviji. (Kaj bo z vojnimi posojili z avstrijskim denarjem, prehrana, naše meje in mirovna konferenca v Parizu, Italijani in Nemci itd.). Govornik iz Ljubljane in Maribora.
3. Slučajnosti, pri katerih bo lahko vsak udeleženc prosil govornike za pojasnila in vseh javnih zadevah.

Odkar smo vstali iz propada, v katerega nas je vrgla ne-rečna Avstrija, je to prvi političen shod v Slov. Bistrici, kjer nam je še pred kratkim prorokoval znani nemški poslanec Wicht narodno smrt. Prosimo torej, vse zavedne Slovence, da spravijo na Belo nedeljo do zadnjega moža in žene na ta naš ljudski shod, ki naj bo obenem veličastna manifestacija jugoslovanskega vstajanja v mestu, kjer so še v preteklem letu visele raz hiš frankfurtovce kot vidni znak našega popolnega suženjstva!

kr Slov. Bistrica. Krajevna organizacija Jugoslovanske stranke v Slov. Bistrici priredi v soboto dne 26. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu svoj drugi občni zbor, na katerem bo govoril dr. Avg. Reisman o političnem življenju in programu JDS. Po predavanju bodo volitve novega odbora, ki bo obenem sprejemal nove člane. K zborovanju, katerega se bo udeležil kot gost tudi zastopnik iz Maribora in Ljubljane, so vsi Jugoslovani iz okraja iskreno vabljani. Na Belo nedeljo pa se vrši popoldne ob 2. uri v dvorani Okrajne hranilnice velik ljudski shod. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, naj smatra vsak zaveden Jugoslovčan za svojo častno dolžnost, da za obe prireditvi v svojem krogu pridno agitira, kakor to delajo tudi naši nasprotniki.

kr Dramlje. Ogenj je vpepelil na velikonočno nedeljo zjutraj ob 3. uri svinjske hleve tukajšnjega župnišča ter so zgorle vse svinje in perutnina. Sreča v nesreči je bila, da je deževalo in bilo mirno vreme in so sosedje neumurno pomagali gasiti in omejiti ogenj, ker bi se bila sicer užgala i ostala gospodarska poslopja in druge hiše v obližju. Ker je začelo goreti v listnici, se sumi, da je zažgala hudobna roka.

kr „Novice“ iz Ptuja. Človek sliši, vidi in čuti. A cenjena gospoda v Ptujju še menda ni prišla do tega spoznanja Ne pomaga, če se pod lepo obleko skriva umazanost. Drago mesto Ptuj, zdiš se mi, da si črviv oreh, ki ima na zunaj lepotrdno lupino, a znotraj je črn in gnil. — Da nekaj je resnice na tem, da je dobilo mesto slovensko lice, da so izginili spomini na naše robstvo. Izginili so napisi, razbiti se spomeniki, uradi se ocedili smeti. — Da, delalo se je. Ali kako? Delo je bilo polovično. — V mestnem magistratu se še sedaj šopirijo nemške frajle, ki ne umejo, ali kakor se mi močno zdi, nočejo umeti našega „hlapčevskega jezika“. Oziram se po napisih, nikjer jih ni! Nemške so sicer odstranili, a slovenskih si ne upajo razobesiti. — Ali se še sedaj sramujete, da ste Slovani, ali se še sedaj bojite nemških podrepnikov, ki jih je še v tem mestu „hvala Bogu“ zadosti. Kamor se človek obrne, povsod iste razmere. A vprašajmo sedaj, kdo je dal mestu vsaj slovensko lice. Ne toliko domačini, kakor tujci. „Naši“ gospodje bi tako najraje natakili na svoje roke ducat rokavic, samo zato, da bi bolj nežno prijemali svoje bivše tlačitelje.

Trpeli so tamošnji Slovenci pod prejšnjim gospodstvom, da hudo trpeli. — A ne vsi; trpeli so nižji zavedni sloji, ker naši vojni dobičkarji in nekateri višji gospodje so ja bili v prijazni zvezi z prejšnjimi gospodi. — In kdo ima sedaj glavno besedo! Oni, ki so se poprej takorekoč bratili z gospodarjem, so sedaj „goreči Jugoslovani“, pa seveda po svojem! Mi bomo gledali, drugi pa delajte, bodite naši hlapci! Kdo deluje? Kdo povspešuje razcvit naših društev? Oni, o katerih še sedaj naši „demokratični višji sloji“ mislijo, da so njihovi hlapci. — Njih osobje je to in učiteljstvo. Predpolodne v zaduhli pisarnici ali v šolski izbici, prosti čas pa žrtvujejo za narodno delo! — A zahvala? — Kjer se le more se jim delajo ovire.

Naj podam samo dva primera o delovanju naših „višjih“. „Milstljiva“ je dovolila dostop v plesno šolo samo izvoljenim povabljenim! Drugi pa lahko zahajajo drugam. — Saj je tudi nemška plesna šola v Ptujju. Dosti dobra za druge! — A še bolj gorostastne stvari se dogajajo. — Nemški profesor „slovenske“ gimnazije je navduševal svoje „male švabske goienčke“ za združitev z Nemško Avstrijo in nazadnje v prekipeči navdušenosti vzkliknil: „Hoch Deutschland!“ („Živela Nemčija!“) — In „telički“ so za njim navdušeno „mukali“ „Živela Nemčija!“ Gospodu ravnatelju Vajdi je bilo to dobro znano. Toda gospod je prepovedal raznašati to vest. — Lepo! — Ne vem, na kakšen na-

čin je prišel ta dogodek do ušes gospoda policijskega komisarja, kateri je potrebno ukrenil in ohladil „vročo kri ptička pri dobro zabeljenem ričetu!“ Pa sploh vsa čast pravičnemu delovanju gospoda policijskega komisarja. Da bi le še bilo več takih mož, kateri bi pomagal pri „veliki metli“; kajti še mnogo gnilega se šopiri na veljavni mestih. Gospod veletrgovec J. ima še sedaj precej važno ulogo. A kdo je on? Bivši nemški podrepnik. Izdajica, ki se še tudi sedaj ni izpreobrnil. Za sedaj še molčimo. Če se pa kmalu ne uredi ta stvar, bomo pa povedali s kom je občeval ta „Jugoslovani“, in kdo se je ob nočnih urah shajal v njegovem stanovanju.

Nočem se še nadalje ugabljati v te gnusne razmere. Mogoče se tekom časa zboljša. Če ne, bomo zagrmeli.

„Dobri poznavalec razmer.“

kr Ljutomer. — Tukajšnji žid Rosenberg agitira med našimi ljudmi za Nemško Avstrijo, razlaga kmetom, da Nemci ne bodo pošiljali nobenega železa, da so sklenili se maščevati nad Slovenci s tem, da ne bodo kupovali našega vina itd. — torej modrosti znanih letakov „Dragi narodnjaki“. Ptiček, ki si je v vojnem času z pristno čifutskim izžemanjem našega ljudstva pripravil lepe zaklade, postaja zanimiv. Treba bo paziti nanj! Za ptičke, ki tako ščebetajo, imamo v Jugoslaviji lepe kletke.

Lastna korist in ljubezen do domovine nam vevata, da podpišemo državno posojilo.

Dnevne vesti.

dn Prenos kosti narodnih mučenikov Zrinskega in Frankopana. Zemelje ostanke narodnih mučenikov Petra Zrinskega in Frana Krste Frankopana prepeljejo v ponedeljek, dne 28. t. m. iz Wienerneustada v Zagreb. Posebni vlak pride isti dan v Maribor, kjer se vrši slovesen sprejem. Vabijo se vsa naša kulturna društva, da se v obilnem številu oziroma po delegatih udeležijo tega sprejema. Svečan pokop kosti se vrši v Zagrebu v sredo 30. t. m. Radi prenočišč delegatov ter potrebnih pojasnil se je obrniti na Odbor za prenos kostiju Zrinskog i Frankopana, Zagreb, Havlikova ul. št. 4, telef. št. 1453.

dn Za tehnično fakul'teto v Zagrebu so imenovani vseučiliški profesorji Martin Pilar, ing. Čalogović z Reke in ing. Havliček iz Moravske Ostrave.

dn Odvetniško pisarno v Ljubljani je otvoril dr. Josip Klepec. Pisarna se nahaja v Jan. Trdinovi ulici št. 8.

dn Slovenskim visokošolcem v podporo je namenjen dobiček današnje predstave v opernem gledališču. Igra se izven abonementa opereta „Mamsell Nitouche“. Vse priznanje gledališki intendantci!

dn Cvetlična dneva. 26. in 27. t. m. sta dva cvetlična dneva v korist „Stanovske Zveze Slov. Akademikov“. Cvetlice sprejema hišnik Nar. doma, decarne prispevke pa tovariš pravnik Joža Baričević, Franca Jožefa c. 16, Ljubljana. Vse dame in gospodične, ki so obljubile sodelovanje pri cvetličnem dnevu, vabimo v četrtek, dne 24. t. m. ob 6. uri pop. v veliko dvorano Mestnega doma. — Veselični odsek.

dn Pri poštnem uradu Domžale se je otvorila dne 13. aprila t. l. telefonska centrala z javno govornico v vođu 1356 za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

dn Oderuštvo zagrebških krojačev. Krojaški mojstri v Zagrebu so začeli akcijo, da se ločijo od sedanje zveze obrtnikov in osnujejo samostojno krojaško zvezo. Istočasno so sklenili, da zvišajo dosedanje tarife za izdelavo obleke tako, da bodo računali za možko obleko brez materijala 500 kron. Zagrebški listi predlagajo vsled tega nesramnega oderuštva, naj oblasti odprejo lastne delavnice in tako onemogočijo nadaljno odiranje občinstva.

dn Za naše vojne vjetnike. „Il Lavoro“ socialistični list v Genovi od 1. marca raztrga najpred Colonella Costa, ki se je nasproti nekemu žurnalistu izjavil, da imajo vjetniki dosti jesti in da se jim dobro godi. Nadajuje dobesedno: Resnica je, da se morajo ti ubogi vjetniki kamnu na cesti smiliti. Naše prebivalstvo jim rado podaja hrupa ali kaj drugega, da ti nesrečneži ne umirajo lakote in da ne bi proklinjali Italije. Na malariji in bolne prevažajo iz St. Margarite v Tagio, jetične pa v bolnišnico Coronata. Seveda ti potem takem ne umirajo v občini Genova. Naši podatki o umrljivosti so sestavljeni na podlagi o umrljivosti so sestavljeni na podlagi zanesljivih poročil. G. polkovnik naj jih le natanko prebira in naj premišluje v zadevi, ki ne dela časti ne naši vladi, ne našim vojnim oblastem. Brez veliko govoričenja in besedičenja moramo pokazati človečanska čuvstva za svojo čast in svoje dobro ime. Italija nikakor ne sme biti dežela rabeljnov in mučiteljev. To poročilo se popolnoma ujema s poročili naših vrtnivših se vojnih vjetnikov.

dn Na naslov notarske zbornice v Celju. Izmed vseh nameščencev so največji siromaki pač gotovo notarski in ne manj odvetniški uradniki, kakor se nam dan za dnem poroča. Še leta 1918 plačevali so ti „kruhodajalci“ po 120 K mesečno, kar še za mirno dobo ni bilo baš sikajno, draginskih doklad sploh niso dajali. Rekord o nizkotnih plačah gre nedvomno spodnještajerskim notarjem od Celja do Sotle. Pozivljamo notarsko zbornico, da zahteva od notarjev takoj natančne podatke o plači nameščencev od 1914 naprej in si sama ustvari primerno sodbo. Sicer bomo prišli z natančnimi podatki in imeni na dan. Najmanj gre nameščencem enkratni nabavni prispevek za nazaj, odslaj pa vsaj 200% povisek plače, ki so jo prejeli pred vojno.

dn Prodiranje židovskega kapitala v Sloveniji. Pod tem naslovom smo prinesli 15. t. m. članek zagrebške „Narodne politike“ in smo izvedeli, da je očitek glede Hrvatske eskomptne banke neutemeljen. Hrvatska eskomptna banka skuša po možnosti dobiti podjetja v narodne roke in je kupila rudokop v Mirni od nekega nemškega židovskega konsorcija v Gradcu s tem namenom, da osnuje iz tega domače podjetje, kakor hitro najde zadosti sposobnih domačih moči. Ilirska banka v Ljubljani ni prišla v posest Hrvatske eskomptne banke, temveč je ostala tudi naprej samostojno slovensko podjetje, stopila je le v kooperacijo s Hrvatsko eskomptno banko in tudi s Srbsko banko v Zagrebu, pri katerih obeh zavodih židovski živelj nima upliva. Na Ilirsko banko v Ljubljani se je obrnilo mnogo drugih denarnih zavodov v svrhu kooperacije. Predno pa se je ona odločila, s kom stopi v kooperacijo, se je natančno poučila, kdo stoji za dotičnimi zavodi in se ni spirala na zvonec naslov. Ravno zato, ker se je prepričala, da je med hrvatskimi zavodi Hrvatska eskomptna banka eno najbolj narodnih podjetij, se je odločila za to kooperacijo.

dn Ljubljaničan postrezite! V Ljubljano je prestavljen pravoslavni vojaški duhovnik, ki išče zaman že več dni potrebnega stanovanja zase in svojo družino. Mislimo, da v takih slučajih ni treba še apelirati na gostoljubnost ljubljanskih meščanov, ki se je v minulih časih pokazala še preveč napram tujim nemškim in madžarskim oficirjem.

dn Detomor. Dne 17. t. m. so pripeljali z rešnim vozom v deželno bolnišnico 23 letno A. V. iz Grosuplja, ki je služila pri neki rodbini v Ljubljani. Dekle je priznalo, da je 12. t. m. porodila baje že mrtvo dete, katero je vrgla v stranišče, ker se je bala sramote pred svetom.

dn Eleganten tat. Včeraj popoldne je policija aretirala 16 letnega S. S., ki je na Vodnikovem trgu ravno segal v žep neke ženske. Fant je ličnega obraza, elegantno oblečen in se je že več časa potikal po trgu. Če je komu na trgu zmanjkalo v zadnjem času denarja, naj se priglasí pri po-

liciji. Fanta so izročili v sodnijske zapore.

dn Predavanja. „Splošno slov. žensko društvo“ naznanja, da predava gosp. ravnatelj dr. Jos. Mantuani o narodni noši v ljubljanski okolici in na Gorenjskem v ponedeljek 28. aprila ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma in gosp. dr. Ivan Pintar o moderni in higijski kosmetiki v sredo, 30. aprila ob 8 uri zvečer istotam. Vstopnina 1 K.

dn Narodni jezik v Jugoslaviji je slovenski oz. srbo-hrvatski, a to ne moti nekaterih, ker se poslužujejo še vedno švabščine, kakor kaže sledeči primer:

Mil. Verpflegsoberoffz. Eduard Heibar. Vojaška intendantca za Slovenijo v Ljubljani.

Über das Ergebnis der zufolge Befehles der obigen Intendantz vorgenommenen Besichtigung der Heuvorräte des Gutsbesitzers A. Momčilovič in S. melde ich itd. Sledi dolgo nemško poročilo. To je bilo dne 16. t. m. opr. št. 8221. — Ljudje, ki niso zmožni našega jezika, ne spadajo v našo narodno vojsko!

dn Shod železničarjev. Progovni nadziralci in vsi mojstri progovdrževalne službe državne in južne železnice se vabijo na shod, ki se bo vršil dne 27. aprila 1919. v Ljubljani, v gostilni „Pri novem svetu“. Začetek točno ob 3 uri popoldne. Ker se sklicuje shod zaradi jako važnih stanovskih zadev, je polnoštevilna udeležba nujno potrebna.

dn Ljubljanske javne ljudske knjižnice in sicer dvorskega okraja, šentjakobskega okraja in Simon Gregorčičeva knjižnica bodo 1. maja zaprte. V mesecih maj, junij, julij in avgust te knjižnice ob nedeljah in praznikih ne bodo poslovale. Ob delavnikih je za omenjene štiri mesece odprta knjižnica za dvorski okraj od pol 6 do 8 zvečer, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa od pol 6 do pol 9 zvečer. Šentjakobska knjižnica posluje poletni čas vsak ponedeljek, torek, četrtek in soboto in dneve pred prazniki od pol 6 do pol 9 zvečer, Simon Gregorčičeva vsak dan od 4 do 6 popoldne, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa od 4 do 7 zvečer. Dvorska knjižnica ima svoje prostore pred igriščem nasproti Marčana na Rimski cesti, šentjakobska Vožarski pot 2 (koncem Florijanske ulice in začetkom Karlovške ceste, Simon Gregorčičeva pa v Wolfovi ulici.

dn Občni zbor Sokolske župe Ljubljana I. se vrši na belo nedeljo, dne 27. aprila 1919 dopoldne ob 9. v veliki dvorani Mestnega doma z običajnim sporedom. Vabimo k polnoštevilni udeležbi! — Odbor.

dn Hranilni in posojilni konzorcij I. Splošnega uradniškega društva v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v soboto 26. t. m. ob 7. uri zvečer v restavraciji g. Mraka v Ljubljani.

dn Pogreša se posestnik Golec Gjuro in Milega Bukovca, ki je pred tremi tedni odpotoval v Ljubljano na kupčijo. Od tedaj ni o njem nobenega sledu. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to sporoči orožništvu v Malem Bukovcu.

dn Begunka iz Primorske, absolventinja trgovskega tečaja, zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, strojepisja in stenografije išče primerne službe. Naslov se izve pri posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

dn Išče se družina Deluka Matije, ki je bivala pred vojno v Renčah pri Gorici, odkoder je početka italijanske vojne zbežala. Sedanje bivališče imenovane družine naj se naznani posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani.

dn Zgubila se je denarnica v dež. gledališču z srednjo vsoto denarja. Ker pa jo je zgubil ubog invalid in primorski begunec, naj jo prinese poštei najditelj v Invalidnico v Obrtno šolo.

Društvene vesti.

dr. Pevski zbor ZJŽ ima prihodnjo pevsko vajo v četrtek, 24. aprila ob 8. uri zvečer. Udeležite se polnoštevilno.

H krvavim izgredom v Milanu 15. in 16. apr. t. l.

Neki gospod, ki se je mudil dne 15. in 16. t. m. v Milanu in bil priča krvavim dogodkom onih dni, nam poroča sledeče:

V mestu je vladala dne 15. t. m. popolna stavka. Tramvaj ni vozil izvoščiki so počivali, javni postreščki niso delali, trgovine in gostilne so bile zaprte. Tujec sploh ni mogel dobiti obeda. Tudi poštni promet je stal. Samo vlaki so prihajali in odhajali redno ter se je na kolodvorih razvijalo normalno življenje.

Po mestnih vogalih so bili lepaki z napismi proti monarhiji, proč s kraljem, živila republika itd.

Malo predpoldnem je prikorakal na Stolni trg velikanski sprevod, ki sta mu bila na čelu dva tenenta, od katerih je eden nosil italijansko trikoloro, drugi pa črno zastavo z mrtvaško glavo. V sprevodu je korakalo veliko vojakov. Nekdo iz množice je stopil na konja spomenika Viktor Emanuela II. ter imel nagovor na množico, ki je klicala: Živila revolucija, živel Ljenin itd.

Stanoval sem v hotelu nasproti stolnici ter imel priliko opazovati vse dogodke iz neposredne bližine.

Prišlo je vojaštvo, ki se pa ukazu, da razprši množico, ni hotelo pokoriti. Nato so začeli voziti na trg karabinerje na tovornih vozovih. Karabinerji so dobili povelje streljati. Streljali so v množico zaporedoma dve do tri minute. Ko se je množica razpršila, so pobirali po obširnem trgu ležeče ranjence ter jih odvažali v tovornih avtomobilih, s katerimi so se pripeljali karabinerji, v bolnišnice in mrtvašnice. Koliko mrtvih je bilo nisem mogel ugotoviti, a gotovo je, da jih je bilo več nego pet, kot je bilo rečeno v uradnem italijanskem poročilu. Nato je prišla požarna bramba, ki je odprla hidrante ter tako trg popolnoma spraznila. Pripomniti moram še, da so bile hiše ves dan zaprte. V hotele se je moglo priti le tako, da se je zvonilo, kakor ponoči. Prefekta je vlada odstavila ter izročila upravo mesta nekemu višjemu štabnemu častniku.

Dne 16. so se demonstracije ponovile, toda v manjšem obsegu. Za prvi maj pa se pripravljajo po vsej Italiji velike demonstracije, ki naj bi nadkrilile vse dosedanje.

Vojski so zelo nezanesljivi. Disipline v armadi ni nikake več. Samo na karabinerje se vlada še lahko zanaša.

Kulturni pregled.

kl Ruski koncert v Ljubljani. Na svojem potovanju v Jugoslavijo priredi slavna ruska umetnica, virtuoziinja gdč. Minja Tomšinska v Ljubljani v soboto, 26. aprila v Unionski dvorani znamenit koncert. Kritiki štejejo Tomšinsko med eno največjih ruskih umetnic sedanje dobe. Kritike iz Moskve, Petrograda, Kijeva, Varšave, Budimpešte, Berlina in v zadnjih mesecih iz jugoslovanskih mest Zagreba, Sarajeva itd., hvalijo navdušeno in enoglasno, da je prava slast slišati mojstrsko temperamentno igro mlade umetnice. Opozarjamo slovensko občinstvo ljubljansko na ta izredni koncert, za katerega se zavzemajo tudi srbski častniki v Ljubljani. Predprodaja vstopnic od danes naprej v trafiki v Prešernovi ulici.

kl Spored koncerta ruske umetnice, vijolinske virtuoziinke gdč. Minje Tomšinske v soboto, 26. t. m. v Ljubljani obseza sledeče skladbe: 1. Tartini: Vragov trileček. 2. Čajkovskij: Koncert za gosli in klavir. Odmor. 3. a) Händel: Largetto. b) Wieniavski: Concert de Polonaise. 4. Hubay: Fantazija na motive iz opere „Carmen“. 5. Wieniavski: Souvenir de Moscou. (Spomin na Moskvo.) — Klavirsko spremljevanje izvede domači, odlični pianist gospod Niko Štritof.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Razna poročila.

Zveza narodov naj bo sodišče nemškemu cesarju in njegovim prijateljem.

rp LDU Berlin, 22. aprila. (Dun. KU). „8 Uhr Abendblatt“ poroča iz Ženeve: Pariška izdaja „Chicago Tribune“ doznava iz zanesljivega vira, da bo sodišče, pred katerim se bodo morali zagovarjati nemški cesar, Hindenburg, Lundenorff, Tirpitz in drugi vodje Nemčije v svetovni vojni, sestavila zveza narodov. Pravijo, da je to sodišče pooblaščenno razglasiti nad krivci če treba tudi smrtno kazen.

V Italiji vre.

rp LDU Basel, 22. aprila. (Dun. KU). „Corriere della Sera“ poroča: Položaj v gornje italijanskih industrijalnih krajih je zelo resen. V Comu je bilo razglašeno obsedno stanje, v Bergamu, Sieni in Monzi pa splošna stavka. 40 000 mož vojaštva so iz juga poslani na sever.

Postvolilni banket generala Vasiča.

rp LDU Split, 22. apr. (DDU) Snoči je bil banket na čast generala Vasiča, ki je bil imenovan za poveljnika tretje armade v Skoplju. Banketu je prisostvovalo okoli 200 meščanov in delavcev. Pozdravili so ga v imenu mesta župan dr. Tartaglia, v imenu vlade dr. Krstelj in dr. Bulat ter delavec Čulič. General Vasič se je ginjev zahvalil za pozdrave. Mesto Split mu je poklonilo veliko sliko slikarja Vidoviča. Danes je general odpotoval z ameriško torpedovko v Metković. Na obali se je zbrala velika množica prebivalstva, ki mu je priredila živahne ovacije. — Na mesto generala Vasiča pride general Ljubo Milič.

Zadnje vesti.

Definitivno ujedinjenje Črne-gore z državo SHS.

Podgorica, 23. aprila. (Izv. p.) Črnogorska velika skupščina je popolnoma izvedla svojo narodno nalogo in je razpuščena. Z njo je prenehal tudi izvrševalni narodni odbor. Včeraj je prevzel eksekutivno oblast v Črnogori poverjenik Ivan Pavičević. Na ta način je izvršeno popolno in definitivno ujedinjenje Črne-gore z državo SHS. Poverjenik se je vrnil danes na Cetinje. Jutri in popotrišnjem se vrnejo tja tudi ostali oddelki pokrajinske vlade, ki so bili do sedaj v Podgorici. Tako postane Cetinje zopet središče te jugoslovanske pokrajine.

Zborovanje železničarjev v Belgradu.

Belgrad, 23. aprila. (Izv. por.) 25. t. m. se prične v Belgradu zborovanje železničarjev iz vseh delov Jugoslavije.

Spor za Reko.

LDU London, 23. aprila. (Brez-zično.) Italijani zahtevajo neomejeno pravico do največjega dela reškega mesta in luke. Zadar, Sibenik in Split naj tvorijo nekako italijansko hanzsko zvezo. Jugoslovani se sklicujejo na to, da je okolica in zaledje Reke slovanska in zahtevajo zato luko.

Iz mirovne konference.

LDU Pariz, 23. aprila. (Brez-zično.) Včeraj so Lloyd George, Clemenceau in Orlando nadaljevali posvetovanja o jadranskem vprašanju. Nato so se Wilson, Lloyd George in Clemenceau pečali z vprašanjem Kiaučau-a, v katerem se kitajsko-japonska nasprotstva še niso mogla poravnati. Japonci želijo, da se to vprašanje reši pred prihodom nemških mirovniških delegatov.

Za našo armado.

Belgrad, 23. aprila. (Izv. por.) Regent je podpisal ukaz, s katerim je imenovanih okoli 500 narednikov za aktivne in rezervne podporočnike. Istočasno izide tudi ukaz o avanzma nižjih častnikov. Avanzma višjih častnikov se objavi še tekom tedna. Fin. ministrstvo je odobrilo za ta imenovanja kredit 2. milijonov.

Prehranjevalni nadzornik za Črno-goro.

Cetinje, 23. aprila. (Izv. por.) Znani borilec proti režimu bivšega kralja Nikite, Jovan Gjonović, je imenovan za nadzornika prehrane in obnovo Črnegore.

Avtomobilski promet med Belgradom in Solunom.

Belgrad, 23. aprila. (Izv. por.) Prometni minister izdeluje načrt o avtomobilskem prometu med Belgradom in Solunom, na progi kjer še ni mogoč železniški promet.

Gospodarstvo.

g Vsem naročnikom plemenskih prašičev naznanjamo, da bomo oddajali prašiče za rejo v petek, dne 25. aprila ob 9. dopoldne na Zelenem hribu pri dolenskem kolodvoru in sicer proti takojšnjem plačilu. Vsak odjemalec naj pripelje seboj primeren zaboj. Ta dan se sprejemajo tudi nova naročila. Vnovčevalnica.

g Sladkor za čebele. Deželna vlada za Slovenijo je izposlovala v Pragi sladkor za čebele ter določila, da dobi čebelarstvo društvo za Kranjsko 3 vagone, štajersko in koroško čebelarstvo vsako po 2 vagona sladkorja. Pravico do sladkorja imajo vsi čebelarji, člani in nečlani društva, ki se morajo prijaviti edino le pri čebelarskih podružnicah. Podružnice imajo sestaviti nabiralne liste, ki naj obsegajo ime čebelarjevo, kraj, pošto, število plemenjakov, vrsto panjev in množino sladkorja. Roji ne pridejo v poštev. Nabiralne liste in denar naj pošljejo podružnice najkasneje do 5. maja svojemu osrednjemu društvu. Cena 6 K za 1 kg. Morebitni večji stroški se bodo doplačali pri prejemu blaga. Podružnice dobe sladkor le pod pogojem, da pošljejo same ponj po prejetju obvestila, in sicer s svojimi vrečami, ker vreče, v katerih pošlje tovarna sladkor, so iz papirnatega blaga in niso sposobne za prekladanje. Sladkor je bil te dni oddan v Pragi.

Slovenci, Jugoslovani! Nabirajte za jugoslovanski obrambni sklad!

Aprovizacija.

a **Novo krušne in močne izkaznice** se dobe v petek pri krušni komisiji in sicer: A izkaznice za kruh, B izkaznice za moko za kuho in C izkaznice za krušno moko. Kdor hoče kruh in moko za pecivo oz. za kuho dobi A in B izkaznice, kdor hoče samo moko, t. j. moko za kuho oz. pecivo ter moko za kruh dobi B in C izkaznice. Da se strankam, ki hočejo kruh, da popolno izbrto prodajalen kruha, se bode v petek izdajalo pri krušnih komisijah od 8. do 10. ure le izkaznice za kruh in moko, od 10. do 12. ure pa izkaznice samo za moko. — Prodajatelj kruha in moko za kuho oz. pecivo, ostanejo neizpremenjene, prodajalne krušne moko pa se objavljajo vsakih 14 dni, ker se bodo prodajalci krušne moko menjavali.

a **Prodajalcem sladkorja v vednost.** Nekateri prodajalci sladkorja postopajo popolnoma samovoljno s sladkornimi kartami. Namesto da bi oddajali sladkor za april na odrezek št. 2, kakor je bilo razpisano v listih, so strankam vračali odrezke št. 2, gami pa so pridržali sladkorne izkaznice. Če bi sedaj došlo še kako blago, ki bi se oddajalo na sladkorne izkaznice, bi bile vse te stranke, ki so jim trgovci vrnili odrezke št. 2, oškodovane, ker odrezki št. 2 nimajo številk za trgovino. Zato nikakor ne gre, da bi vsak trgovec rezal karte kakor se mu ljubi. Blago, ki pride prvo v Ljubljano se prodaja na odrezek št. 1, pa naj bo to sol, sladkor ali vžgalice. Drugo blago, ki se razdeljuje na sladkorne izkaznice, se prodaja na odrezek št. 2. Glavna sladkorna izkaznica (levi del) pa se mora strankam vrniti, da lahko dobe še kako tretje blago, če je slučajno na razpolago. Ker se vedno v listih objavlja, katero blago se prodaja na odrezek št. 1 oz. 2, se trgovci pozivljejo, da se natančno drže teh navodil, ker se trgovcem, ki ne morejo ali nočejo tega razumeti, ne bo več nakazovalo sladkorja ali drugega blaga v prodajo.

a **Meso na rdeče izkaznice B** bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 25. t. m. in v soboto, dne 26. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: pop. od 1 do pol 2 štev. 1 do 200, od pol 2 do 2 štev. 201 do 400, od 2 do pol 3 štev. 401 do 600, od pol 3 do 3 od 601 do 800, od 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do 4 štev. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 štev. 1201 do 1400, od pol 5 do 5 štev. 1401 do 1600. — V soboto, dne 26. t. m. dop. od pol 8 do 8 štev. 1601 do 1800, od 8 do pol 9 štev. 1801 do 2000, od pol 9 do 9 štev. 2001 do 2200, od 9 do pol 10 štev. 2201 do 2400, od pol 10 do 10 štev. 2401 do 2600, od 10 do pol 11 štev. 2601 do konca. — Stranka dobi 15 dkg na osebo. Pripraviti je drobiž in se držati natančno po redu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Anton Pesek.**
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Priporočila se tvrdka:
JOS. PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
ob Ljubijanici.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev za vsako obrt in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.
Istotam se prodaja: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletne z valjčnimi zastori, mera 135x184, 63x184.

Resna ženitna ponudba

Mlad, samostojen trgovec v malem mestu na Spodnjem Štajerskem z dobro idočo trgovino mešanega blaga se želi poročiti z gospico ali vdovo brez otrok v starosti do 25 let. Prednost imajo one, ki imajo potrebno trgovsko izobrazbo in primerno premoženje. Diskrecija a-jemčeno. Obširneje ponudbe s sliko ki se pod častno besedo vrne, prosim do 5. majnika t. l. na upravništvo „Jugoslavije“ pod „Trgovina“.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsako množino ter plača najbolje
Firma J. KUŠLAN
Kranj (Gorenjsko).

VINO

staro in novo,
slivovko, rum itd.
nudim po najnižjih cenah.
Kupujem
suhe gobe, dobre
vreče in želod.
M. Rant, Kranj.

Zdravilišče z žveplom
Varaždinske toplice

(Hrvaško). 947
Železniška in poštna postaja, telefon. brzojav.
Nov zdraviliščni hotel — Električna razsvetljava! Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58°C. Priporočeno proti: protinu, revmatizmu, išiasu itd. Zdravljenje s pitno vodo pri boleznih v vratu, jabolku, prsih, jetrih, želodcu in črevesnih boleznih. Električna masaža. Blatne, ogljeno-kislene in solne kopeli. — Odprto celo leto. Krasna okolica. Novi hoteli. Moderna oprema.
Prospekt zastonj!
Zdraviliščni zdravnik:
Dr. J. Lochert.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna **Trnkóczy** v Ljubljani, zraven rotovža.

Družine,

poštene in vajene poljedelskega dela, pozor!! Sijajna pilika! V obdelovanje in oskrbo se odda pod izredno ugodnimi pogoji večje

posestvo

na Dolenskem. Poštenost je glavna stvar, družine, ki so zmožne tesarstva, mizarstva ali zidarstva imajo prednost. Žurite se! — Naslov v upravi lista. 979

Sprejememo spretne kolporterje (prodajalca)

za dnevnik „Jugoslavijo“. Zasluzek lep in stalen. Upravništvo „Jugoslavije“.

Opozarjamo na brošuro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom. Založil odsek za zasedeno ozemlje.
Cena 1 krono.
Dobiva se po knjigarnah, v upravništvih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuju in Novem mestu.

Gospodarska zveza v Ljubljani

je dobila večjo množino **manufakturnega blaga.**
Interesenti naj se osebno takoj zglasijo.

Parketne deščice

debava in pekla kakor tudi vsa popravila ter v to stoko spadajoča dela priporoča
969 **JOŽEF PUH, Ljubljana,**
Gradaška ulica št. 22.

Pisemski papir najfinejše vrste

priporoča 102
Marija Tičar, Ljubljana
Največja izbira umetniških razglednic

Odvetnik in kazenski zagovornik

dr. ALOJZIJ KOBAL
je otvoril svojo pisarno
v Ljubljani, Dalmatinova ul. št. 3
(skupno z odvetnikom g. dr. Franom Novakom.)

Laneno seme 1 vagon (10.000 kg)

1 vagon sortiran in sicer: 984
mast, slanina, suho meso
vse postavno franko Ljubljana se dobi pri Prvi Jugoslovanski zalogi vseh živil ne debelo za Kranjsko
LJUDEVIT JAKOVLIC, LJUBLJANA,
Rimska cesta 19.

Razno:

Zgubila je na velikonočni ponedeljek neka oseba, ki se je pripeljala okoli polnoči z vlakom iz Zagreba, nov, samo enkrat nošen moški čevlji, od glavnega kolodvora, po Kolodvorski ulici, čez Marijin in Kongresni trg do Gosposke ul. Poštenega najditelja se lepo prosi, da ga prinese v upravništvo lista, kjer dobi dobro nagrado. 412

Kmet, posestnik, bi rabil mlado, težko kobilo za domače delo in bi jo vzel v dobro oskrbo na kirmo med okolico Kranja in Radovljice. Ponudbe pisмено ali ustmeno pri Gomilar, Kranj, Stara pošta (trifika). 411

Kdo bi posodil poštenemu Slovencu K 500 — proti 5% obrestim in vrnitvi tekom petih let. Cenj dopise prosim na uprava lista pod „Obrt“. 545

U Ljubljani putujočem sl. občinstvu se preporučam. Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

K 500 — poštenjaku, kateri vrne dne 19. aprila ob pol drugi uri popoldne na poti čez jubilejni most zgubljeno listino z vsebino K 1700 — do 1800. — Sprejme in izplača „Aročna eksp. Al Matelič Ljubljana“. 404

Lokal za trgovino v Ljubljani, se išče. Pripravljen sem dati lepo nagrado. Ponudbe na upravo lista pod „Lokal“. 399

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Cuden Sin, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 59

Slavnike čisti in belil I. jugoslov. tovarna za kemično čiščenje Jos. Reich, Ljubljana, Poljanska c. 4. Podružnica Šelenburgova ul. 4. 210

Proda se:

Šivalne stroje, najboljše vrste z lepo opremo dobite pri L. Rebolj v Kranju, dokler ne razprodam vse zaloge. 364

Oves po 2 K kg prodaja Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Karbidne svetilke na drobno in debelo razpošilja točno po povzetju, komad po 30 K in 32 K, kakor tudi gorilnike vsake vrste. Tvrdka Martin Sumer, Konjice. 413

Krojaški in čevljarški stroji so dospeli. Sukanec, črn in bel, najboljše znamke „Veriga“, se dobi na debelo pri Jos. Petelincu, v Ljubljani, Sv. Petra nasip 7. 546

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravništvo pod „Vinski sodi“. 409

Kupi se hiša z trgovino na prometnem prostoru v Ljubljani. Ponudbe na upravništvo lista. 409

Službe:

Absolvent sadjarsko-vinarske šole, z dveletno prakso išče primerne službe. Ponudbe pod „Absolvent“, Strnišče pri Ptju. 414

Trgovski pomočnik (specerist) išče službe kot prodajalec ali skladiščar (Magaziner). Cenj ponudbe se prosi na podružnico „Jugoslavije“ v Ptju. 414

Trgovski pomočnik 27 let star, v večji trgovini mesane stroke, želi spremeniti službo, najraje gre v kako večjo trgovino ali skladišče. Ponudbe pod „Trgovska moč“ na upravništvo lista. 414

Oskrbnica za manjše gospodinjstvo k samostojnemu gospodu, se išče. Ponudbe pod „K. Z. št. 17“ na upravo lista. 415

Spretni prevajalec iz češčine v slovenščino naj se zglaš čimprej v Umetniški propagandi. Sodna ul. 5. — Med 10. in 11. uro dop. 410

Gospodarska pisarna
Dr. IVAN ČERNE, Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6. (Vis-a-vis hotela „Union“).
Bančna komisija, posojila, inkaso — trgovske informacije — financiranja, saniranja, trgovske poravnave — promet z nepremičninami in podjetji — uprava premoženj, vterjanje dolgov — izvedeniška menja, bilance, cenvite.
Uraduje od 8.—1/2. in od 3.—5. ure.
Telefon 37. Zahtevajte prospekt.

Čebelni vosek

suhe satine in odpadke sveč
kupi po najvišji dnevni ceni
J. KOPAČ, svečar
Ljubljana, Celovška c. 90.